

Kipindji : 10. Bya buntu [Bipeedi] bya Kakongye

Fumu mupudishe ku nkalo yoso ya mbidi yaye, Kakongye na bina mbidi byoso abitungu bikale na lutumbu. Mu yaya saa imune yatubakuminyine, tubafikile bina mbidi bya yaya mbidi yimune yikale Kilisto bu mutwe. Fumu a muwa wetu taketulekye nya ; betupele Kikudi-E-Selele bwa kwitukunkusha efuku n'efuku na betupele Eyi dyaye mwanda wa'shi tumusangashe mu muwa wetu. Anka Fumu mwitupe dingi, bwabwa bukwashi mu myanda yoso, bwa budya kupetekelwa mu mbidi ya Kilisto. Mpolo bapetele lwitanyino lwa bupenka kwi Fumu. Bu mutumwa, baadi mwipaane bwa kutuula eyendo mu Kakongye. Baadi mukubane bwa wawa mufubo, na mukite mifubo ilekeene ibaadi imupebwe kwi Fumu. Bwa kwikala bu mupalakashi a mukandu wibuwa, bu mulambukishi eyendo, na bu mufundji a mikanda yibungi mu bukunkushi bwa Kikudi-E-Selele ; yaaya mikanda yatubala mu [Esambi dipya] Kilombeeno kipyga. Baadi muyokyelwe n'Efile-Mukulu. Mu mukanda waye kwi Bena Efeso, mutumibwa alesha'shi bangi bantu batambule byabuntu bwa kwibikitshisha na kwibitumikisha mu Kanggye : « *Naaye, bapeele bangi [bu] batumibwe, bangi namu bu batemuki, bangi namu ni [bu] bapalakashi ba mukandu wi buwa, bambo [bu] balami na balambukishi bakapotwe ; mwanda wa kulombnyinina kwa bena selele, bwa kukumbasha mufubo wa bufubi, bwa kwibaka mbidi ya Kilisto* » Bena Efeso 4:11-12.

Bino bishingatshilo mbilombeene kubadikwa bwa kupeta makasa mu malongyesha a mutumibwe. Atumono'shi bano bantu booso abaadi na mufubo wa kulombasha bwa kukankamika mbidi ya Kilisto, tabibaadi mufubo wabo bwa makasa abo, babaakitanga pa mwanda wa kufubila Kilisto. Naaye, mutwe wa mbidi adidi kutama kwa mbidi na ntumbo yaye.

Mu mukanda wa beena Kolente a Kumpala, mutumibwe Alesha myanda yoso ilondeene na kutusha kwilekeena kwa kina mwanda kya bipeedi bilesibwe mu kipindji kya 12 na dingi kino kipindji kyoso abikyebe kilongibwe bwa kupeta kepatshila kakyo:

Atutaluula bino bishingatshilo abilondo:

1. Kutala kwi bipeedi bilekeene (bya buntu) anka kikudi kimune, akyaabaa bipeedi na ku bukunkushi bwakyo. 1 Bena Kolente 12:4
2. Bipeedi byoso bipanyibwe kwi bina mbidi bwa mbidi yimune 1 Kolente 12:12.
3. Bina mbidi bibungi, anka kingi takyakwakula'shi kingi taki na kineemo mwanda'shi amono kipeedi kyaye bu kipeela. 1 Bena Kolente 12: 21.

4. Dingi, takwi muntu mukumbeene kwitubisha na kwiyipa kineemo kyaye aye nabeene kumpala kwa bangi: 1 Bena Kolente 12:21-24 Mbidi yoso yishima ayitumika pamune na ayilesha buwumune bwa booso na kwikwashena muntu kwi mukwabo. 1 Bena Kolente 12:25-26.

Tubafiki pa kina mwanda kya mifubo ya mbidi. N'Efile-Mukulu « *mutuule bangi mu kakongye* » 1 Bena Kolente 12:28, bino abilesha shi Efile-Mukulu ena kepatshila ka kutumikisha bino:

Batumibwe: Mutumibwe baadi mutumibwe na Fumu kwi kakongye. Batumibwe babaadi kubangilo a kakongye; na baadi na batemuki bu kitako kya kakongye. Baadi na Fumu sunga shi babamumwene. 1 Bena Kolente 9:1. Malongyesha abo abaadi na kitaoko pa malongyesha a Fumu, aye nabeene ni mwikale ebwe dikata dya mwipaka. Bena Efeso 2:20.

Babaadi, kushi mpaka, batambule kinangu kikata kya mu kikudi bwa malongesha abo. Mutumibwe Mpolo alesha ingi saa, « *nawuku muntu ee byabya batshilwe mpaa na kwiwulu dya kasatu...na bapushiiishe ashii byakwakulwa ashii apeebwe muntu matalwa akupatuula* ». 2 Bena Kolente 12:2-5. Efile-Mukulu bamulongyesha byanka. Pa kwakula mwanda wa kibaa kya Fumu, Mpolo akula shi: « *mwanda mi, natambwile kwi Fumu kyakya namu kyandji mwinulambukishe* ». 1 Bena Kolente 11:23. Binobino tatwina batumibwe dingi nya, mwanda tatwina bantu babaamwene Fumu.

Batemuki: Kishima mutemuki akipatuula'shi yawa akula Eyi dya Fumu mu saa ikampanda, mu mafuku a kilombeeno kikulu, mutemuki baadi akula yingi myanda ayikafiki. Bushito bwa mutemuki mu kilombeeno kipy, bubaadi anka bu bwabwa bwa batumibwe bwa kwakula mukandu awufiki kwi Fumu pa mwanda wa kulombasha nkalo ya aa mafuku. Kilombeeno kipy kibaadi akifundjibwa mwanda kubadi lukalo lukata lwa kuwuka kinangu kya Fumu.

Mu mukanda wa 1 Bena Kolente 13:8 atupusha'shi butemuki booso abukemana. Lukalo lwa kupeta mukanda awufiki kwi mutemuki alupeele mwanda binbino tatudi na bifundwe bikumbane. Su Fumu adidi kutumikisha mufubi bwa kwakula eyi mu saa ikampanda, edyakula mu kukiila mu bifundwe na nabyo bimune abimweneka Eyi dya Mutemiki.

Bapalakashi ba mukandu wi buwa, bwa Bena Efeso, Mpolo atenteka « *tutshunga [pasteur] sunga'shi balami na balambukushi ba kapotwe* » Bena Efeso 4:11. Abimweneka'shi ino mifubo ibidi ikwateene. Mulami [Katshunga] ena lukalo lukata lwa kutumika na baaba bemu kakongye. Mulambukishi ena bukome bwa kupushisha eyi dy'Efile-Mukulu na kulambukisha eyendo. Bushito bwabo bwikwateene na muntu umune mulombeene kutumikisha ino mifubo ibidi. Twina lutumbu lwashi kwi

balami na balambukishi lelo mu tukongye; bapete bino bipeedi bya Kikudi-E-selele na abakitshi mufubo wibuwa mu kakongye.

Bilengyeleshi na kipeedi kya kupasha mikumbo. Kishima « **kilengyeleshi** » akipatuula bukome na kulesha bukome bwi panundu a makome woso, bino bipeedi bibaadi abitumika mu mafuku abatumibwe na ngingashi abyo afundilo amweneka; mafuku abakidi, bafubu bebungi ba Fumu tababaadi bapashibwe ku bilema byabo.

Bukwashi. Kino kipeedi akikwasha bwa kutusha bukwashi kwi baaba be mu nkalo. Bena Tesalonika babaadi bakamikibwe mu wawa mufubo (1 Bena Tesalonika 5:14). Buwa kini su twina bipeedi bu « **bukwashi** » mu kakongye ! Bi mwanka pa mwanda wa kupa kakongye bukome na kukankamika saa ya myanda.

Bakunkushi. Kupatuula kwa kino kishima, akyakulwa kwi baaba abakitshi mufubo bu bakunkusha ba Bikudi, sunga kulombola bantu mu kikudi! Buwa kini kino kipeedi kina kinemo mu kakongye.

Ndjimi ilekeene. Kino kipeedi kifundwe ku fudilo. Kibaadi bwa kapindji kapela, kipebwe bu kitundwilo kwi bena Yunda, kutumikishwa kwako kufundjibwe mu Mikitshino 2:22-36, pa kubaadi bantu ba angi mawumbo bebungye, na ndjimi ilekeene nashi booso babaadi na lukalo lwa kupusha myanda bibuwa ibaadi ayikitshika ku Yelushalema. Mu Bena 1 Kolente 13:8 abetulungula'shi « *kwidimi su? Ayikemana* » ano mafuku atudi, kwi bipaso bilekeene abimweneka saa na saa anka tabilombane na bwikashi muyile bifundwe pa mwanda wa ndjimi na abikyebe kwibipela.

Mu mukanda wa 1 Bena Kolente, mutumibwe Mpolo apatuula nkalo imu tukongye. Byabya talesha pamunenka kipeedi kifundwe mu mukanda wa Bena Efeso, kyakya kya bu *mupalakashi a mukandu wibuwa*, musasakate bwa kufikisha mukanda wi buwa kwi bantu, baaba be pasha a kakongye. Pa fundjila Bena Efeso, Mpolo akula pa mwanda wa Kakongye bu kintu kimune na kipeedi.

Mupalakashi a mukandu wibuwa ena bukome bwa kutumika pankatshi a bashi na lukumiino mwi Fumu Yesu Kilisto. Mupebwe bukokyeshi bwakutenteka bantu mu Kakongye abakumiina Fumu Yesu Kilisto bu mupashi.

Atumono mu kwakwa kupatuula; bipeedi bikata bipeebwe ano mafuku bino: Balami [katshunga], bakapotwe, bakwashi, bakunkushi, na bapalakashi ba mukandu wi buwa. Bino bipeedi bi na kinemo!

Bipeedi bipeebwe kwi Kikudi-E-Selele kwi bena Kakongye. Kyakumpala, mufubi ena bushito kumpala a Fumw'aye. Bipeedi bikumbeene kutumikiswa mu kakongye sunga bwa ingi mifubo ibungi mu ma mbalo elekeene. Kakongye kakumbeene kwata matalwa akutula mufubi. Bwa

kufudisha; tubande kupatuula kishima mufubi eyendo. Mutumibwe Mpolo akula bwaye bu « **mufubi sunga bu mpika a Yesu Kilisto** » Bena Looma 1:1. Kishima « **Mufubi** » kikupatuula dingi'shi « **Mpika** ». Bitukeene bikata mu kipaso kyabekipatuula kwi bantu ku senga binobino. Mu ano mafuku, basha matalwaku senga, abalesha bu kitenta ki kunundu kwa bangi. Twi bakumbane kwibimona mu tungi tukongye twi leelo, na kwikala na matalwa apebwe mu tungi tusaka twa bantu bwa myanda ya mu kakongye. Bifundwe abilesha matalwa apeebwe kwi mufubi mbalo imutulwe kushi kwa bangi mu kakongye. Mufubi ata mbalo ishadile ku mufubo wa Fumu na kumpala kwa bakwabo balume na bakashi mu Kilisto. Fumu etumone bapwidikye pa mwanda wa kumufubila na kwitwikasha bantu bayishe. Pekala matalwa etu ebukata, na bikile buwa twikale beyishe. Fumu atusha kifwatulo mu mukanda wa Yoano 13:4-12. Ku mesa [suunga kibaa] a kyolwa, Fumu batshile kilamba kya kwikumwina nakyo meema bwa kutumpa mikolo ya beeyi. Na dingi, Mpolo Alesha'shi kikitshino kya Fumu mu mukanda wa Bena Fidipi 2:5-8 « *Mwanudi mwikale kyakya kinangu bibaadi efwanika di'Efile-Mukulu. Tamutale bu kintu kya kunyenga bwa kwikala mu lutshi lumune n'Efile-Mukulu nya. Anka beyishishe aye nabeene, na kwata efwanika dya bu mpika. Batshile efwanika dya bu muntu, na basangenwe na nkyebukilo ya bu muntu, beyishishe aye nabeene na kukookyela mpaa na ku lufu na ku lufu lwa nkuluse* ».

Atwe abadidi kwikala bu bena kukumiina ba mu Kilombeeno kipyga, mushindo kini watukimbi mbalo ikunundu kwa bakwetu saa yatufubila Fumu? Fumu bakwile'shi: « *tanwitanyinibwanga kabidi shi: bakunkushi; mwanda nwina mukunkushi umune Kilisto* » Mateo 23:10.

Twi balombeene kufudiisha na mbalo ya mufubi eyendo, mu bino bipaso:

1. Kukumiina na kushinkamisha'shi Yesu Kilisto naye Fumu

Tupwile kwakula mu kipindji kya kumpala pa mwanda wa Yesu Kilisto bu Fumu, bu bya bidi bileeshe mu kyakya kipindji na kuleesha kabidi kepatshilo ka kyakya kipindji, twibyatudya kulama'shi kishima Fumu, sunga bu *mupashi*, kifundjibwe misuusa yikile makumi abidi (20) mu Kilombeeno kipyga, anka wawa mwasu wa bu « **Fumu** » ngufundwe misuusa ikile nkama isamobo (600) mufubi sha kishima ashinkamisha na kukumiina bwa kutula Fumu aye ku mulongo wa kumpala; Yesu Kilisto mukumbeene kushingulwa bu Fumu su mufubi adidi kwikala na kineemo.

2. Ngikeelo na kukulupila mu kabushima koso kwi Fumu na kw'Eyi dyaye.

Simeone Mpyele ashinkamisha byanka mu mikanda yaye ibungi. Luuka 5 etupa elondo dya mwiyi bayile mu kuloba na bangi na tababaadi bakwate kintu. Kunyima kwaye bapu kulambukisha kibumbu; Fumu batekyele beeyi byabadya kwela makondja abo bwa kuloba. Mpyele mu lwalulo lwaye apushisha'shi twibalobe bufuku bushiima kushi kukwata kintu, na atenteka ding'i'shi: « *Na Simeone, bamwalulwile'shi: Mulambukishi, tubafubu bufuku bushiima, na tatuwibakuwe kintu anka kw'Eyi Dyobe nankeele bukondja* » Luuka 5:5. Eyi dya Fumu adipushika bu bisha kukumbana mu binangu bya bantu, anka dina kepatshila kunfudilo. Tatalengyeyi binobino mu Mikitshino 10. Mpyele amono kimonwa aye mushale ku mutondo wa shibo ku Yopa. Na babamulungwile'shi: Ebwe, Mpyele, yipaa na odye nyama ibutete na sunga yi mako, yibaadi mwanka yifwanene na mutondo ukata wi mu mayilu na mushi mwa senga.

Mpyele, baadi mulamate ku mwiya wa bwina Yunda, balulwile'shi: « **Nya Fumu** » kyakya kishima kilekeene. Mpyele bapushishe eyendo eyi dya **Fumu**, suunga'shi baadi peepi na kukumiina eyi bu adifiki kwi Fumu? Oloo, Mpyele baadi mwende ku sesula na baadi mukunkushwe na kukangula kibeelo kya mukandu wi buwa kwi bena « **mawumbo** » Mikitshino 11:18.

3. Kushinkamisha kwa kubofula kooso kwa mbidi.

Su atwalukuula mu mukanda wa Luuka 5:8 atumono'shi Mpyele, kunyima kwa kukwata mishipa, baadi mushinkamishe bu Fumu bwa Kilisto, na pabaadi mukuname ku mikolo ya Yesu na kwakula'shi « *Na Shimeone Mpyele, pakumona byabya, bapoone kumanwi a Yesu na kwamba'shi Fumu katuka kwandji mwanda wandji muntu mulwiishi* » Luuka 5:8.

4. Kutaluula muulo wa mufubo.

Kutumikiila Fumu kwina muulo na mu buwumune. Mu mukanda wa Luuka 14:25-35, Fumu Alesha muulo wa mufubo wa Fumu. Mufubi eyendo a Fumu ena kyakulesha muulo na kutuula Fumu mbalo yakumpala. Byabya kwi mbalo bwa bantu booso. « *su muntu afiki kwandji, na su tamupeele shaaye na nyinaaye, na mukashi aaye, na bana baaye, na bakwabo balume, na bakwabo bakashi na suunga'ni namu muwa waye, tamulombene kwikala mwiyi ande. Na yawa oso shasemuna nkuluse aye, na andonda, tebyakwikala mwiyi ande* » Luuka 14:26 -27. Tatwidimbanga nya mu mpushisho a ino milongo.

Takwi kukomesha kw'eshimba mu mayi a Fumu, anka kino kishingatshilo akilessha angi matalwa alombeene suunga kwata mbalo yakumpala mu muwa wa bwina kukumiina, byabya kifulo ky'eyendo kwi Fumu

akishimina na kushi kukutwa mbalo ya bu kamoni bwa Fumu. Bwa kolobasha, abikyebe kupwandjikisha shi muulo bu kwibaaka mudimba (Kishingatshilo 28). Mutumibwe Mpolo, Alesha kalolo shi: « *Anka bintu bibaadi bu makasa kwandi, nebitadile pa mwanda wa Kilisto anka bu kushimisha* » Bena Fidipi 3:7. Bwamutimibwe, Kilisto baadi bu byoso kwandji. Abetulambukisha mu kukiila mu bifundwe'shi bwa kwikala mufubi (Mpika) a kineemo kwi Fumu, bintu bitupebwe ku nsenga tabipwandjikile kwikala na kineemo kwandi.

Kino kipindji kya kano kakanda kye : 10. Kyaluulwe mu Kisongye mu Kabinda, mweshi wa musambobidi mu kipwa kya 2025 kwi bakwetu bano : **Arthur NYINDU ASSANI**, na **Esther KIMANKINDA YANGONGO**.